

23-04-006

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. **6** 1970

«Den gamle»

Det skrives meget om å **ta vare på** de gamle. Godt er det. Men et samfunn som ikke også **har bruk for** gamle mennesker er et sykt samfunn.

Det unge, muskelsterke, effektive er det som først og fremst skal løfte vår verden fremover, blir det sagt. La gå. Men — vår hesblesende, fartsbevisste og forvirrede menneskehet trenger den visdom som mange gamle har. Mennesker som har gjenomlevet meget og som kanskje nærmer seg porten til et annet liv, har ofte en ro og et perspektiv over tilværelsen som er livsnødvendig for oss alle.

Vi har den forfriskende glede å arbeide med «gamle» i vårt eget og andre land, menn og kvinner som allerede for flere år siden rundet de åtti. Modige, helhjertet engasjert i sitt lands fremtid — ikke sin egen fortid. De smiler av karrikaturen «Den gamle» som maktesløst mimrende minnes det som engang var. De har bruk for all sin fantasi og energi i kamp for det som må komme.

«Den gamle» kunne være en avgjørende faktor som bringer menneskeheten til sans og samling.

Det er ingen grunn til å vente noe mindre.

BROR JONZON:

Mao og menneskets forvandling

«Forvandling av menneskene, forandring av beveggrunnene, det åndelige innhold, er like nødvendig som omskiftingen av Kinas jord — begge deler må i virkeligheten gjennomføres samtidig.» (Han Suyin, «Kina år 2001»).

«Når mennesker forvandles, forandres samfunnets struktur, og når samfunnets struktur forandres, forandres menneskene. Det er en vekselvirkning, og den er nødvendig. Det mål som Moralsk Opprustning streber mot, er det samme som jeg kjemper for som fagforeningsmann.» (Hans Bøckle, nystifter og formann for Det vest-tyske L.O.).

Sitatene er like til forveksling. Faktum er at den kinesiske maoismen, spesielt etter kulturrevolusjonen, har hatt menneskets forandring som siktepunkt. Den liberalkapitalistiske klokkeetro på at 'det frie initiativ' automatisk fører til menneskets lykke og frigjøring, led skipbrudd for lenge siden i Kina. Men maoismen synes også å ha lagt bak seg den sosialistiske klokkeetro på at mennesket mer eller mindre automatisk kommer til å bli uselvsk og solidarisk i og med at samfunnsøkonomien revolusjoneres.

Både Han Suyins bok og Tore Zetterholms «Den kinesiske utmaningen» er fulle av interessante observasjoner av hvordan maoistene forsøker å forvandle mennesker. Zetterholm siterer A. L. Strongs «Brev fra Kina»: «Det er vel kjent at det endelige mål for Kinas kulturrevolusjon er å skape *det nye menneske*, innrettet på det felles beste og ikke på selvishet....» I et kapittel, «Den nye människan», skriver Zetterholm: «For oss, for det rike Vesten, for en stadig større skare intellektuelle, kunstnere, unge radikale og ubotelige drømmere, er det fattige

Kina blitt en utfordring, fordi det har gjenopprettet den gamle utopi om et nytt menneske.»

Maoismen håper altså å skape et nytt menneske uten profittbegjær, selvishet og andre reaksjonære egenskaper. Men hatet, den egenskap som kanskje mer enn noen annen har forårsaket krig, undertrykkelse og utbytting, forblir uforandret i Maos nye menneske. «Alt det gamle og nye hatet er fast forankret i våre hjerter. Vi kommer ikke til å glemme det, ikke på 100, 1000 eller 10 000 år» sto det på en anti-russisk plakett utenfor sovjetambassaden i Peking. En ung kinesisk marxist i Sørøst-Asia ble svar skyldig da Rajmohan Gandhi spurte ham: «Kan man virkelig vente at kineserne skal kunne elske hverandre når man lærer dem å hate amerikanerne?»

De kristne taler også om et nytt menneske som — i hvert fall i teorien — har svaret til hat. Men i praksis har også de kristne ofte latt hatet forbli urørt, slik at det har drevet menneskene mot små og selviske mål.

Zetterholm foretrekker åpenbart maoismen fremfor kristendommen. Samtidig er han på det rene med at utviklingen har ført disse to retninger farlig nær hverandre. Han anstrenger seg derfor med å prøve å bevise at maoistenes menneskeforvandling kommer til å lykkes mens kristendommens, og spesielt MRA's anstrengelser i samme retning vil mislykkes.

Hvilket syn man enn måtte ha på maoismen og på Zetterholms argumentasjon, så må man holde med ham i at Kinas forsøk på å forvandle mennesker i kjempeskala utgjør en kolossal utfordring, ikke minst for oss kristne.

Men begynner man å undersøke hvordan de kristne besvarer utfor-

dringen, så møter man noen merkelige paradokser:

1) Mens en rekke kristne teologer er i ferd med å avskrive faste moralske normer, er den maoistiske propagandalitteraturen full av moralske vurderinger og av sedelære-historier om uselvishet, hederlighet, heltemot og offer. «Kineserne arbeider med moral og idealisme i oppdragelsen på en måte som vi er gått fra. Vi har mistet troen på moralske korsetter og heltedyrkelse, og har fullstendig forvist ord som 'lydighet', 'disiplin', 'renhet', 'offer' blant de stygge ordene. Ja, langt styggere er de blitt enn de uttrykkene som snart bare sjokkerer svenske filmprodusenter. I Kina er disse ord fremdeles æresbevisninger,» skriver Zetterholm. Han taler fra et ikke-teologisk utgangspunkt, men faktum er at en del teologer løper så fort de kan for å holde tritt med våre hjemlige ateister i det å avskrive absolutte normer.

«Hvordan skal soldatene lære å skille mellom godt og ondt i hverdagslivet?»

Hva skal man gjøre med soldater som er trettesyke?

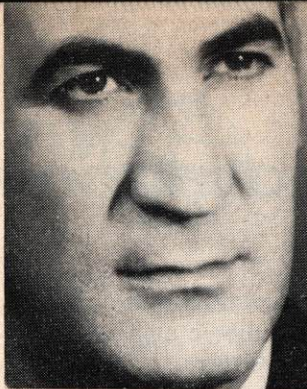
Hvordan får man unge soldater til å gifte seg sent i livet?»

Den såkalte 'nye moralen's voktere blant teologene ville antagelig betrakte slike sitater som uttrykk for en forgangen viktoriansk moral. Men de er ikke hentet fra kristne kilder, men fra en maoistisk instruksjonsbok utgitt av den politiske avdelingen innen et regiment i Kanton.

2) Mens visse teologer snakker om 'strukturforandring' som en kristen målsetting, er maoistene mer og mer opptatt av 'menneskeforvandling'.

3) Mens noen teologer terper på 'Gud er død'-tanken, har maoist-

Forts. side 10

En tysk arbeidsgiver

Richard Schock intervjuet av
Jens-J. Wilhelmsen

Richard Schock er ingen typisk tysk arbeidsgiver. Han sier selv spøkende at han har litt sigøynerblod i seg, og mener med det at han ikke er noen strømlinjet systematiker.

Ikke desto mindre har firmaet hvor han er medeier og en av direktørene hatt en eventyrlig vekst: Fra 600 ansatte i begynnelsen av 60-årene til 1200 i dag. De produserer tre-, plastikk- og metallprofiler, toalettskap, plastskuffer m.m. Schock er en ekte «Schwab», og i Schwaben synes menneskene å ha fått teknisk ferdighet i vuggegave. Navn som Bosch, Porsche og Daimler-Benz taler for seg selv. Daimler ble født i Schorndorf nær Stuttgart, som også er Schock-familiens hjemby.

— *Hva er hemmeligheten bak den raske vekst, herr Schock?*

— Først og fremst at vi fire fettere som leder bedriften har vært enige oss imellom om hvor vi ønsker å føre firmaet hen. En arbeidsgivers personlige livsstil må være i samsvar med bedriftens og de ansattes virkelige interesser. Vi har bl.a. vært enige om at profitten skulle investeres i bedriften, og det har gjort stadig vekst mulig.

På denne basis kan det skapes et godt samarbeid med klubbstyret. Klubben stiller en tredjedel av firmaets styremedlemmer, og har tilgang til alle finansielle fakta.

— *Tror De at høykonjunkturen i Tyskland vil fortsette?*

— Tempoet kommer kanskje til å slakne litt mot slutten av året. Men regjeringen, fagforeningene og arbeidsgiverorganisasjonene trekker i samme retning når det gjelder å hindre økonomisk tilba-

kegang som kan føre til arbeidsløshet. Tilliten til at man skal kunne styre utviklingen i riktig retning vokser.

— *Hvordan ser De på spørsmålet om europeisk integrasjon?*

— Det økonomiske liv er den største integrerende kraft, ikke politikken. Næringslivet presser politikerne hen imot større politisk enhet. Denne utviklingen kan ikke stoppes. Stoppes den, kommer Europa til å stagnere i forhold til de andre store industrimaktene. Jeg tror at EEC og EFTA kommer til å gå sammen i løpet av de kommende 5—6 år.

— *Hvordan ser De på forholdet mellom Forbundsrepublikken og Øst-Europa?*

— Ethvert politisk bevisst menneske er klar over at en tilnærming til Øst-Europa bare er mulig om vi gjør territoriale og sannsynligvis også innenrikspolitiske innrømmelser.

— *Hva mener De med innrikspolitiske innrømmelser?*

— Jeg tror Polen og Tsjekkoslovakia kan tilfredsstilles om vi gir opp territoriale krav, og jeg tror man fra tysk side er rede til dette. Men Øst-Europa vil også ha en systemforandring i Forbundsrepublikken. Man vil at vårt samfunnssystem skal tilpasses Østens. Her ligger et problem som foruroliger mange. Tross alle fremskritt når det gjelder demokratisering, er det fare for at vi ikke har tilstrekkelig politisk modenhet og er tilbøyelige til ekstremisme. Derfor trenger Tyskland fremdeles sine vestlige venners hjelp, både i innen- og utenrikspolitiske spørsmål.

— *Hva har Moralsk Opprustning betydd for Dem?*

— Som 17-årig soldat kom jeg hjem fra fronten med en alvorlig sykdom som gjorde meg arbeidsudyktig i flere år. Jeg tenkte meget i denne tiden, og kom til at hvis jeg ble frisk igjen, så var det meningen at jeg skulle bruke mitt liv for Guds arbeid i verden. Jeg tok en indre beslutning om å holde meg åpen for disse oppgavene til noe skjedde som gjorde det klart for meg hvordan jeg skulle satse. Møtet med Moralsk Opprustning i 1962 ble vendepunktet. Siden har denne forpliktelsen aldri sluppet meg, tross både gode og dårlige erfaringer med meg selv og andre mennesker.

— *Hva har denne forpliktelsen ført til?*

— Den har betydd en utvidelse av mitt perspektiv og ansvar. Jeg måtte tenke igjennom på ny hva jeg sto for og tok sikte på — i familien, i bedriften og politisk sett. Fra 1962 av har jeg vært politisk engasjert.

Den førte til et dypere fellesskap med min kone — om barneoppdragelsen og om min offentlige virksomhet. I firmaet førte det til et bedre samarbeid med mine ledere, som også gjennom sin kontakt med MRA fant en ny målsetting.

— *Og målsetningen er?*

— Å bygge en ny samfunnsorden hvor mennesket er midtpunkt og Gud anerkjennes som høyeste autoritet. Det er min dype overbevisning at menneskeheten uten denne autoritet, som den frivillig underkaster seg, ikke kan finne frem til et fredelig samarbeid.

Bortimot hundre mennesker var samlet til den årlige konferansen for Moralsk Opprustning på Uppigard, Bolkesjø, i pinsen. En tallrik dansk delegasjon hadde funnet veien opp i de norske høyfjell, likeså deltakere fra Sverige og Storbritannia.

Under konferansen ble det gitt en dramatisk lesning av Peter Howards enakter «Stigen».

Nasjonaldagen ble feiret i tradisjonell stil, noe ikke minst den yngre generasjon satte pris på.

India

Samarbeid besvarer korrupsjon

Shashi Patel er leder for et selskap som leverer fargefilm til den indiske filmindustrien, som er den største i verden. Patel deltok nylig i en konferanse i MRA-sentret i Panchgani sammen med en gruppe forretningsmenn fra Bombay. Her holdt han følgende innlegg om erfaringer han hadde gjort i sitt firma, som dekker to tredjedeler av markedet for fargefilm i India:

København

Kristligt Dagblad:

Moralsk oprustnings todagers stævne slut

Det er naturligt, at oprør finder sted mod alt, hvad der er umenneskeligt og nedværdigende. Men i en tid, hvor alt det gamle synes at skulle kasseres, er det godt at kunne mødes om noget, der aldrig

Jeg må berette om en investering jeg har gjort. For fire måneder siden, da jeg første gang kom hit, var det som å komme bort fra en vond drøm. To hundre av de ansatte truet med streik. Firmaet gikk med tap. Dette hadde pågått i fire år. Jeg hadde planer om å selge firmaet.

I Panchgani så jeg skuespillet 'Den glemte faktor'. «Kanskje det er jeg som er vanskelig og ikke arbeiderne,» sa jeg til meg selv. Jeg begynte å tenke på hva jeg kunne gjøre for å starte på et helt nytt grunnlag. Da jeg kom tilbake til Bombay, fikk jeg besøk av en av lederne i fagforeningen. Han antydte at om jeg betalte en passende sum, ville uroen stilne av. Jeg følte det var galt. Og mer enn det, en slik ordning ville ikke bli varig. Med andre ord, en dårlig investering.

Så tok jeg kontakt med fagforeningssekretæren og ble overrasket da jeg fant at han følte det på samme måten som jeg. Han ønsket å skape fortjeneste for firmaet og gi bonus til arbeiderne. I løpet av fem minutter var vi blitt enige om det prinsippet konflikten kunne løses etter. Vi benyttet oss av en fremgangsmåte basert på menneskelig kontakt. Hva som var riktig for selskapet og for arbeiderne, skulle gjøres.

Jeg ba fagforeningssekretæren om å utarbeide utkastet til en avtale. For sikkerhets skyld viste jeg utkastet til min advokat. Han kunne ikke finne en feil ved det.

Nå er atmosfæren i fabrikkens så god at det jeg investerte for å komme hit første gang er blitt tilbakebetalt mange ganger. Fabrikkens har vist hva en mindre bedrift kan utrette.

kan forgå, sagde personalechef Willy Rentzman i sin introduktion til Peter Howards film «Happy Deathday». Videre sagde han, at «Gud har en plan for hvert enkelt menneske, enten det er gammelt eller ung».

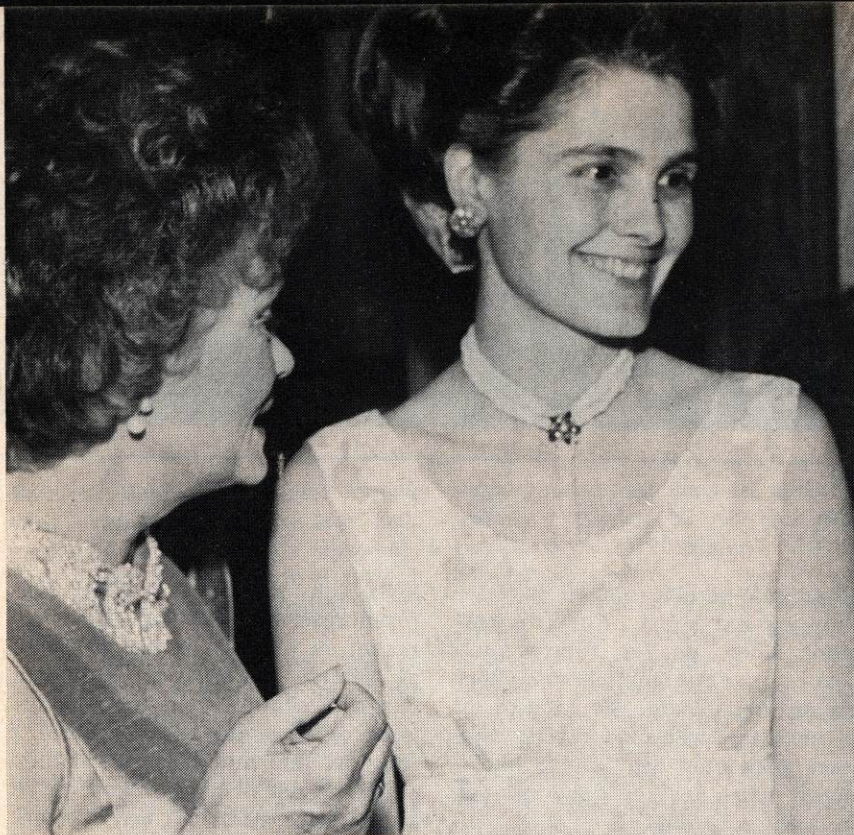
Filmen blev vist for en fuldpakket sal i Odd-Fellowpalæet. Den belyser spørsmål som tro og videnskab, generationsmodsatninger, sort og hvid, religiøsitet og hykleri.

Fremvisningen var et led i et todagers stævne om Moralsk Op-

rustnings arbejde. Dagen efter, i går, blev der i den norske sømandskirkes festsal vist korte dokumentarfilm fra indsats i Asien, hvori deltager danske og anden nordisk ungdom.

*

Præster og lægfolk fra England, Tyskland, Sverige og Danmark har været samlet til møde på Serridslev gård ved Horsens for at forbedre sommerens Caux-konference for Moralsk Opprustning i Caux 12.-22. juli 1970.

SE I BLINDE

(BLINDSIGHT)

Urpremiere på
Westminster teater

Eplet faller ikke langt fra stammen, sies det. Det er en sannhet med modifikasjoner. Jeg har sett epler forville seg store avstander fra stammen.

Men i tilfellet Anne Wolrige Gordon holder det gamle ordspråket stikk. Som sin far Peter Howard svinger hun sin penn med eleganse og kraft — og meget målbevisst. «Blindsight» er Anne Wolrige Gordons første skuespill, og etter å ha sett stykket på Westminster Theatre i London håper man det ikke blir det siste.

Hun har et klart øye for hva som beveger og motiverer mennesker. Hun har få, om noen, illusjoner om den menneskelige natur — men en bergfast tro på sannhetens legende kraft.

«Blindsight» er uortodoks i sin form. Kulissene er minimale. Anne Wolrige Gordon tegner et grelt og usentimentalt bilde av menn og kvinner som flykter fra sannheten. Likevel gnistrer humoren fram på de mest uventede steder.

Premiereforestillingen var fylt til

siste plass med et publikum som bare London kan trylle fram. Diplomater fra USA og Den forente arabiske republikk. Gambias høykommisær, Vietnams ambassadør, britiske havnearbeidere, politikere, studenter osv. Flere fra Skandinavia var også til stede, blant dem undertegnede.

Rett etter premieren fløy forfatteren av skuespillet med sin mann til deres hjem nord for Aberdeen. Som medlem av parlamentet har Patrick Wolrige Gordon hendene fulle i disse dager.

E. E.

▲ Anne Wolrige Gordon (t.h.) etter premieren av hennes skuespill på Westminster teater. T.v. en av skuespillerne.

◀ En scene fra «Blindsight».

Kenneth Belden: 5 år i
Westminster kunstsenter

Vel en halv million mennesker fra over 100 land har sett stykkene på Westminster Theatre siden vi for fem år siden tok beslutningen om å satse en halv million pund for å skape dette kunst-sentret.

Vi har produsert 15 skuespill, hvorav ett som gikk i ett år. Et annet var et asiatiske gjestespill, 'India Arise'. Vi har laget tre filmer av stykkene våre, og en av disse ble vist ved teatret i noen måneder. Det er også blitt holdt 260 weekend-konferanser i teatret i løpet av disse årene.

To støttegrupper er stiftet: Westminster Theatre's venner, som er aktive både her og i andre land, og Enterprise 100, det er flere hundre kvinner som skaffer til veie £100 hver til hjelp for produksjonsomkostningene.

Vi har utgitt en rekke bøker, billedhefter og brosjyrer. Vi har startet en av de beste restauranter i London. Vi har lansert et musikkprogram som vinner økende respekt i musikk-kretser. Vi har presentert en serie eksperimentelle lesninger av skuespill.

Et helt spesielt prosjekt innen byens teaterverden er «En dag ved et London-teater» for skoler og organisasjoner med interesse for drama. Dette har trukket 18 000 mennesker til Westminster Theatre, blant dem grupper fra hundrevis av skoler og colleges.

Det er viktig at vi forstår arten av den kamp vi fører. Vi må bære standhaftighetens kors. Hvis du vil gi en generasjons tenkning en ny retning, og snu en tendens som hjelpes fram av dyktige mennesker med enorme ressurser og stadig adgang til massemediene, da vinner du ikke slaget på en dag.

CAUX —

Caux, MRA's konferansesenter i Sveits, er etter hvert blitt et begrep over hele verden. Hvorfor søker mennesker dit? Vi har stilt spørsmålet til noen av de mange norske som skal delta i de forskjellige konferanser i sommer.

Øyvin Hasting, gymnasiast, Asker:

Livet er vanskelig. Kanskje jeg i Caux kan finne inspirasjon og impulser til å leve riktig.

Caux kan hjelpe meg til å leve for andre mennesker i stedet for meg selv, og like viktig, jeg vil håpe å lære hvordan man mest effektivt kan forandre mennesker og samfunn.

Dagens kristne forkynnelse og arbeidsform virker totalt foreldet og ute av stand til å formidle det egentlig revolusjonære budskapet de kristne er i besittelse av. Som medarbeider i Laget på Asker gymnas til høsten, føler jeg at vi trenger en ny måte å møte utfordringen fra en ny tid. Man føler seg maktesløs overfor en slik oppgave. Caux tror jeg kan vise hvordan man kan forkynne evige sannheter til moderne mennesker.

Caux står for meg som et internasjonalt treningssenter hvor mennesker kommer fra alle kanter av verden, et sted hvor man vil få et videre perspektiv og ansvar for andre land og mennesker.

*

Molle-Cecilie Major,
tekstilkunstnerinne, Asker:

Det er noen som sier at de ikke vil snakke om politikk og religion; men vi lever i en tid hvor man ikke kan være nøytral — enten man er kunstner eller husmor.

Det er noen som har sagt: «Hvis du ikke står for noe, faller du for hva som helst.»

Vi er omgitt av mennesker hvor

vi enn er, og da er det vår holdning det kommer an på.

Det foregår en ideologisk kamp nu, enten vårt arbeidssted er verksted eller kontor, i foreninger og organisasjoner.

En kunstner uttrykker gjennom sin kunst det han eller hun er opp tatt av. Det man skaper i sin kunst avhenger av hva som beskjeftiger en i livet.

Jeg reiser til Caux fordi jeg trenger å lære å føre denne kampen på en vinnende og seirende måte.

*

Rolf Ulfrstad, bratsjist, Oslo:

Caux gjør verdens problemer levende gjennom mennesker. Jeg ønsker å leve relevant til verdens behov. I Caux finner jeg det dynamiske fellesskap. Vi gir og får og blir en styrke som kan utrette noe avgjørende. Jeg gleder meg til å møte kolleger, kulturarbeidere fra mange land nettopp i Caux, og på basis av Moralsk Opprustning.

Forvandling av menneskers motiver gir deres ideer gjennomslagskraft.

*

Guri Ulfrstad, husmor, Oslo:

Jeg tenker på mennesket i forbrukeralderen, der selv idéer blir til for å brukes en dag og kastes. Få vet hvor utviklingen fører oss. Febrilsk produseres nye ord, symboler og begreper i en flom av trykksaker og situasjonsbestemt

Forts. side 14

FOR ENHVER..

Malaysia er verdens største produsent av tinn og gummi. Med en stabil økonomi og en god handelsbalanse ser den økonomiske fremtid lys ut.

Av en befolkning på 11 millioner er 50 prosent av malaysisk opprinnelse, 36 prosent av kinesisk, 11 prosent indisk, og 3 prosent av andre raser.

Malaysia fikk sin uavhengighet i 1957 gjennom fredelige forhandlinger med Storbritannia. I 1963 ble den Malaysiske Føderasjon opprettet, som besto av Malaya, Singapore, Sarawak og Sabak. Singapore gikk ut av føderasjonen igjen i 1965.

Raseurolighetene som brøt ut ifjor holdt på å styrte landet i borgerkrig. I løpet av de siste 12 måneder har det imidlertid lyktes å reparere meget av skaden igjen.

Etter at ledere for de malaysiske og kinesiske folkegruppene besøkte MRAs asiatiske sentrum i Panchgani, India, ifjor, ble en internasjonal MRA-styrke invitert til Malaysia for å ta del i dette forsøringsarbeid. Med sitt musikkspill «Det er tillatt å lene seg ut», ankom de i hovedstaden Kuala Lumpur den 11. mai, akkurat ett år etter at rasestridighetene brøt ut.

Mens krigen raser videre på den indo-kinesiske halvøy, har malayere, kinesere og indere på den malaysiske halvøy, bare ca. 400 kilometer lenger vest, gått sammen om å gi Moralsk Opprustningsbudskap vid spredning i sitt land.

Det er ikke hverdagskost at 70 unge europeere i ca. 3 uker får anledning til å kjempe for en asiatisk nasjons enhet. Her kan alt vi selv har gått igjennom brukes:

Feilene vi har gjort, krigene vi har utløst, hatet vi har næret, og hva vi har lært gjennom det hele.

«Kan denne gruppen minne oss om disse sannheter, slik at Malaysia kan demonstrere at mennesker av ulike raser, religioner og kulturer kan finne enhet og lykke?» spurte statsminister Rahman i sin velkomsthilsen til de unge europeerne.

«Det er tillatt å lene seg musikkspillet som gir uttrykk for den besøkende gruppens erfaringer og hensikt, ble møtt med stor interesse:

● Statsministeren og fem av regjeringen overvar premieren i Kuala Lumpurs rådhus. Blant de tilstedeværende var også Tysklands, Indias, Japans og Thailands ambassadører.

..... MALAYSIER

● 6000 så tre forestillinger på to dager i Malaya universitet. Blant dem var sjefen for malaysisk radio og TV.

● TV bragte et 25 minutters opptak fra musikkspillet, og et 15 minutters intervju med Mahatma Gandhis sønnesønn, som ledsaget gruppen til Malaysia. En serie radioprogrammer nådde ut til hele landet.

Malaysisk TV laget et 1/2-times program om den europeiske revyen «Det er tillatt å lene seg ut». Bildet er tatt like før innspillingen. Presse, radio og TV rapporterte utførlig om det 18 dager lange besøket i landet.

● Først t.v. den nye parlamentsbygningen i Kuala Lumpur, Malaysias hovedstad.

● Ved den malaysiske premieren av «Det er tillatt å lene seg ut» hadde et tallrikt publikum med representanter fra regjeringen, pressen og Corps Diplomatique møtt opp. I første rekke sitter sjefredaktør Rajmohan Gandhi ved statsminister Tunku Abdul Rahmans side (3. og 4. fra venstre).

Det ble gitt tre forestillinger ved Malayas universitet i Kuala Lumpur.

Malaysisk fjernsyn når også Singapore, Indonesia og Thailand. Pressen bragte 94 artikler i løpet av 18 dager.

● Alle medlemmer av gruppen bodde i private hjem, malaysiske, kinesiske, indiske og britiske hjem.

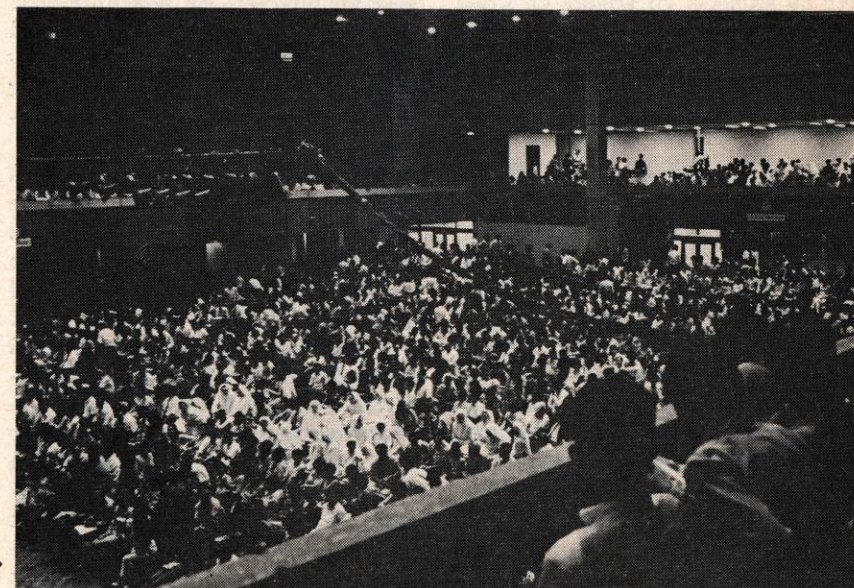
● 3000 medlemmer av det nasjonale ungdomskorps (National Youth Development Corps) så en forestilling i sitt sentrum Dusun Tua. Dette sentret ble åpnet etter raseurolighetene i fjor, og gir praktisk og sivil trening til unge menn, hovedsaklig fra landsbyene.

● En matiné var pakket full av elever fra de øverste klasser i 32 av Kuala Lumpurs skoler. Mange av dem kom siden til offentlige møter i rådhuset, hvor et pikekor

fra en av skolene sang sanger fra «Det er tillatt å lene seg ut».

● Førsteministeren i delstaten Selangor ga en middag for gruppen i sin offisielle residens. «Gjennom dette besøket er MRA blitt kjent over hele landet,» sa han.

Ved premieren talte Tuan Syed Nasir Bin Ismail, et av de parlamentsmedlemmer som etter å ha besøkt Panchgani-sentret inviterte gruppen. Han pekte på at behovet for ansvarlige og ubestikkelige mennesker var prioritert. «Hva vi trenger er en moralsk revolusjon i oss selv som kan lede til nødvendige og varige forandringer i vårt samfunn,» sa han. «Valget for enhver malaysier er enten å ofre vår selvishet for dette landet som vi elsker, eller å ofre vårt land for vår selvishet.»

« EN SPLITTER NY DAG »

Barn i Stockholm utfoldet seg med liv og lyst i et nytt teaterstykk som hadde premiere i en av byens forsteder nylig. Stykket handler om familielivet slik det ofte er — og slik det kunne være.

«En splitter ny dag» bygger på barneboken «Glade familier» (Happy Families), som kom ut i store opplag for noen år siden. Den danske lærerinnen Grethe Mortenhorst bearbeidet opprinnelig stoffet for scenen, og svenskene Per Olsson og Inga Wieselgren har komponert musikken.

Innholdet i stykket er enkelt og livsnært nok til at både barn og voksne kan forstå og ha moro med.

det bl.a. i fredsavtalen at engelske kjøpmenn skulle få selge opium i Kina — og at Kinas større byer skulle åpnes for kristen misjon! Sporene skremmer.

Men parallelt med kirkehistoriens svarte tråd av servilitet og undertrykkelse i religionens navn, går en annen tråd fra Apostlenes gjerninger via Frans av Assissi og Wesley, og videre frem: den fascinerende historien om en omveltning i samfunnet ved at mennesker brøt igjennom fordommer, diskriminering, makt-spill, drevet av en kraft utenfor dem selv: Kraften til forvandling. Svaret på den kinesiske utfordring kan ikke være at vi kristne avskriver vår tro på menneskets forvandling, på moralske normer og på Guds revolusjonerende kraft, men tvertom at vi proklamerer og lever denne tro slik at det gir tro til ærlige maoister. Den kinesiske utfordring retter brodden mot de kristne, og mot Moralsk Opprustning, på en måte som krever et klart og utvetydig svar.

Mao og menneskets forvandling

Forts. fra side 3

ene i sin iver etter å forvandle menneskene kommet til et punkt der de kanskje vil trenge en kraft utenfor mennesket selv. Å forandre mennesker radikalt uten å tro på en kraft utenfor mennesket, er som å løfte seg selv opp etter håret.

Når propagandaen gjør Mao til en helgen, om ikke til en gud, så kan det psykologisk kanskje forklares av behovet for et idealbilde og en kraft større enn den menneskelige. I et propagandaskrift heter det: «Kamerat Maos tanker er som solens og månens evige bevegelser i himmelrommet og elvenes og flodenes endeløse strøm på jorden.» Bytt ut «kamerat Mao» med «Gud», og ordene blir forbløffende like et sitat fra Job eller Salmenes Bok.

Kunne behovet for en slik uten-

om-menneskelig kraft få maoistene til å oppgi marxismens ateistiske grunnvoll? En slik antagelse er ganske utopisk. Men man skal ikke uten videre utelukke muligheten. Kineserne er praktiske, og marxismen er ikke et system fastlagt for alle tider.

Men hva som enn hender må man spørre seg: Holder vi kristne — eller i det minste mange av oss — på å avskrive vår tro nettopp på de punkter der maoismen vil trenge den mest? Man kan godt forstå kristne som oppgir troen på menneskets forvandling: kirkehistorien er så full av eksempler på hvordan de kristne snarere ble preget av det rådende system enn å forvandle mennesker så radikalt at systemet ble revolusjonert. Det gjelder ikke minst Kina. Da England vant opiumskrigen inngikk

HVA ER SYKT?

av en lege

Hva gjør en lege som får en ungdom i konflikt med loven inn på sitt kontor?

Spørsmålet ble nylig aktuelt for meg i min praksis og ga meg anledning til en del refleksjoner over legenes rolle i samfunnet.

Helsearbeidet i vårt land er inne i en rivende utvikling. Vi får nye muligheter for behandling, nye medisiner. Våre helseinstitusjoner bygges og forbedres stadig, og det investeres store summer fra samfunnets side.

Midt i denne prosessen er det en fare for at selve det sentrale i helsearbeidet, nemlig mennesket, kommer i bakgrunnen. Min mening er at legestanden trenger å få et nytt syn på pasienten og hans totale behov, en ny innsikt i den menneskelige natur og en ny forståelse av hvordan rent menneskelige problemer kan løses. Kort sagt: Hvordan mennesker kan forvandles.

For en tid siden fant jeg en mor på venteværelset. Hun ba om å få en time hos meg til en spesialist-undersøkelse av sønnen. Da jeg spurte hva det gjaldt, brast hun plutselig i gråt, og så kom det ut at hennes 14-årige sønn hadde fått en siste advarsel av politiet på hjemstedet. Familien var blitt fortalt at hvis han ikke sluttet med sine kriminelle handlinger, ville barnevernsnemnda ta hånd om ham og sende ham til en institusjon. Gutten hadde vært med på en rekke innbrudd i sommerhytter. Han var med i en gjeng som ble ledet av en litt eldre gutt, og denne lederen tyranniserte de andre. Han presset dem til å være med på disse innbruddene og truet

dem med juling hvis de ikke gikk med.

14-åringen stjal også penger hjemme og var begynt med sniffing. Foreldrene hadde gang på gang snakket med ham og formant ham, forsøkt å straffe ham, men uten resultat, og det var ikke lenger kontakt mellom sønnen og foreldrene. Legen på hjemstedet mente gutten trengte en spesialist-undersøkelse. Visse typer av organiske sykdommer kan gi seg utslag i adferdsforandringer, og det var dette som familiens lege nå ville ha bekreftet.

Jeg fikk gutten opp på mitt kontor. Han var en spinkel, litt vek 13-års gutt som først var lukket og mistenksom. Men etter hvert kom samtalen på gli. Jeg fortalte ham om min egen oppvekst, om hvordan jeg var hemmet, nervøs, usikker, og hvordan jeg stjal penger hjemme. Jeg sa at Gud hadde en plan for ham, og at han kanskje var den eneste som kunne redde lederen av gjengen fra å komme inn på forbryterbanen for alvor. Hvis denne gutten tok et klart standpunkt og sa et klart nei, kunne det bety et vendepunkt for den andre og bli hans redning. Jeg sa også at han måtte være forberedt på å bli hånet og utesluttet, og at det ikke ville bli noen lett ting å gjøre.

Snart var kontakten mellom oss åpen, og vi kunne snakke helt utvunget og fritt. Jeg fikk forståelsen av en gutt som lenge hadde vært ulykkelig over det som foregikk, og som i grunnen lengtet etter noe større å leve for, men som ikke hadde mot til å bryte med gjengen.

Vel en måned senere dukket moren igjen opp på venteværelset. Jeg hadde glemt hele historien. Moren fortalte at gutten var totalt forandret. Han var blitt åpen, var begynt å snakke med sine foreldre om det som foregikk inne i ham. Han var sluttet med å være ute om kveldene, og det hadde ikke forekommet tyveri av penger hjemme. Hans skoleresultater var også blitt bedre. Han var dessuten begynt å stå opp mot lederen av gjengen. Han hadde nektet å være med på flere hytteinnbrudd og hadde sagt til lederen at han også skulle slutte med det.

Som toppen på det hele hadde gutten i noen uker vært praktisk i en bank, og hadde fått lyst til å slå inn på bankveien når han var ferdig med skolen. I banken var han blitt vist full tillit, noe som betydde alt for ham.

Jeg fikk igjen gutten opp på mitt kontor, og han bekreftet alt hva moren hadde fortalt.

Jeg kunne ha gjort tre andre ting i denne situasjonen:

— Jeg kunne ha holdt en formaningstale og sagt at han måtte slutte med disse gale veiene.

— Jeg kunne ha sendt ham videre til en psykiater og skjøvet ballen fra meg på den måten.

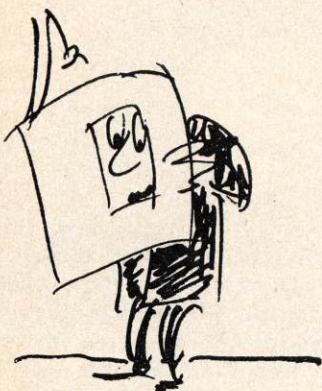
— Eller jeg kunne forsøkt selv å behandle gutten med en eller annen beroligende medisin.

Vi leger må ta skrittet inn i en ny dimensjon i vårt forhold til pasientene og samfunnet.

Vi trenger innsikt i den menneskelige natur, og vi trenger erfaring i hvordan våre pasienter kan forvandles, finne nye og større

Forts. side 14

klippet

I EN TV-TALE UNDERSTREKET
STATSMINISTER Fidel Castro at
menneskelige faktorer mer enn tek-
nologiske er «det svake punkt» som
hindrer Cubas økonomiske utvik-
ling.

International Herald Tri-
bune, 2. juni 1970.

HVIS MAN IKKE ER KRISTEN TIL
BUNNS, så er bitterhet alt man får
ut av sin egen livserfaring.

Bernadette Devlin i «Min
sjel er ikke til salgs».

I EN TID DA DISIPLINEN OPP-
LØSES MER OG MER, har også
voldsforbrytelsene økt stadig. Tals-
mennene for full frihet til å vise
sex i teatre og kinoer, har også
vært heroldene for grusomhetens
teater. I den menneskelige natur
finnes det utvilsomt en sammen-
heng mellom et bortskjemt barns
nytelsestrang og et bortskjemt
barns grusomhet.

Leder i 'The Times'.

«NUTIDENS MENNESKE MÅ AC-
CEPTERE DEN realitet, at samfun-
det er ufuldkomment, men tillige
forstå, at humanisme, humaniske
drømmer og visioner er nødvendige
for at reformere samfundet, for at
forbedre det og bringe det frem-
ad. . . . Alle de dæmoner, som kom-
munismen troede at have forjaget
for stedse fra både den hinsides
og den virkelige verden, er krøbet
ind i kommunismens sjæl og blevet
en del av dens væsen. . . . Natio-
ner, folk, den menneskelige race
lever nu i en ny verden, skjønt de-
res tanker er forblevet i den gamle:
deri ligger på en gang menneske-
hedens håp og ulykke.»

Fra boken «Det ufuld-
komne Samfund» av
Milovan Djilas,
Fremad Forlag, Danmark.

EN U-HJÄLP SOM INTE ÄR MO-
RALISKT motiverad har ingen bär-
kraft, det vet ni i ert hjärta.

Gunnar Myrdal vid
Allmänna kyrkliga mötet,
Sv. Dagbl. 29.4.1970.

VITENSKAPSMENN, OG SLIKE
SOM GJERNE vil være det, ligner
altfor ofte barnet som ble spurt om
hvor mange mennesker som kom
til fødselsdagsselskapet hans. Bar-
net svarte: «Det var elleve men-
nesker, og så var det jeg.» Mange
som bærer titelen psykolog mener
selv at de beskriver mennesker
uten å beskrive seg selv, og ender
i høy grad med å tape bildet av
menneskene mens de tegner sitt
eget portrett med kraftige streker.

James Bugental i «The
Search for Authenticity»

Linjeagenter - Skipsmeglere
Spedisjon - Lagring
Assuranse

KST Kristiansand Shipping & Terminal Service A/S & Co.
Bjørneboe — Nielsen — Reinhardt
Havnebygget — Sentralbord 26 160

Kort nytt

ITALIA:

Filmen «Mr. Brown kommer ned fra fjellet» med
italiensk tekst hadde premiere i Assissi for film-
produsenter og journalister fra mange land. En
gruppe italienere fra næringsliv, presse, TV, teater,
gruppe italienere fra næringsliv, presse, TV, teater,
politikk og kirke møttes nylig i Martasøstrenes
kloster i Florens. Man planla blant annet delega-
sjoner til sommerens konferanser i Caux.

INDIA:

En gruppe på 26 fra Nordøst-India talte nylig på
et møte i Panchgani, om alternativet til jungelkrig
og hat i det området de kom fra. Gruppen besto av
7 forskjellige folkegrupper, Naga, Mizo, Khasi, Ca-
chari, Marwari, Assamesere og Bengaler.

NIGERIA:

Skuespillet «Stigen» er satt opp i Lagos, med en
kjent TV-stjerne i en av rollene. Polietaten i byen
fylte det meste av salen ved en av forestillingene.

KYPROS:

Greske og tyrkiske ledere har sett filmen «Happy
Deathday» i den senere tid. Flere forestillinger
planlegges.

CAUX:

Den malaysiske arbeidsminister, M. V. Manickava-
sagam, som er president for ILO-konferansen i Ge-
nève i år, kom til åpningen av sommerkonferansene
i Caux sammen med 7 medlemmer av sin delegasjon.
Han hadde lenge tenkt å komme til Caux, sa han,
men det effektive arbeid MRA hadde utført i Ma-
laysia hadde gjort det enda viktigere for ham. Han
refererte til «den gruppen forpliktete, oppriktige
og meget entusiastiske mennesker fra Europa og
endel asiatiske land» som nylig bragte revyen «Det
er tillatt å lene seg ut» til Kuala Lumpur.

HAAG:

Hollandsk fjernsyn sendte nylig et 10 minutters
program om overenskomsten mellom tysk- og ita-
liensktalende syd-tyrolere etterat noen av deres
ledere hadde besøkt Caux. Splittelsen mellom de to
tyrolske folkegruppene hadde da nådd et kritisk
stadium, med en rekke voldshandlinger.

Blant dem som tok del i programmet var dr.
Armando Bertorelle, president for parlamentet i
Syd-Tyrol, dr. Karl Mitterdorfer, som er represen-
tant i parlamentet for den tysk-talende befolkning-
en, og den katolske biskop av Brixen.

TIRLEY GARTH:

«Håpets friske vind — fra kynisme til varige løs-
ninger» var slagordet for en ti dagers konferanse
på Tirley Garth, et tidligere herresete i Vest-Eng-
land, i pinsen. Deltakere kom bl.a. fra havnen i
Liverpool og Midt-Englands bilindustrier.

Mens en skog av rododendron og asalea sto i
fullt flor, holdt man også en markedsdag for folk i
distriktet, som innbragte 10 000,— kroner til Mo-
ralsk Opprustnings arbeid i England og India.

AUSTRALIA:

Hver morgen synges en eller annen av sangene fra
MRA-revyen «Det er tillatt å lene seg ut» over ABC
radio i Vest-Australia. «Det er tillatt å lene seg ut»
begynte sine forestillinger i denne gruvestaten den
11. juni.

LONDON:

330 borgermestre og ledende kommunefunksjonærer
fra England og Wales så skuespillet «Blindsight»
på Westminster Theatre i begynnelsen av juni. De
var i London for å ta del i de årlige haveselskapene
ved Buckingham Palace. Over 2 000 kommunale
ledere har kommet til mottagelser ved teatret i
løpet av de siste 6 år.

CAUX

Forts. fra side 7

«kunst». Neste dag har utviklingen løpt videre. Gårsdagens ord er forbrukt og ligger som søppel langs veien.

Vi trenger et fast punkt: Gud. Vi trenger direktiver som ikke er nyttebetonet: Absolutt ærlighet, renhet, uselvskhet og kjærlighet. Vi trenger noe nytt som ikke er avlegs imorgen: Kristi frihet, Guds ledelse.

I Caux blir menneskene nye, derfor vil jeg dit.

*

Jan Rynning, gymnasiast, Grimstad:

For det første:

Etter å ha vært i Caux én gang, har jeg alltid hatt lyst til å reise

dit igjen, fordi jeg der virkelig fant mennesker som så sitt ansvar i verden og som gjorde noe konkret med det. I den atmosfæren som hersket der, med mennesker fra hele verden med de forskjelligste bakgrunner og religioner, fant jeg en vilje i alle til å finne løsning på problemene. Dette håper jeg å bli en del av når jeg kommer til Caux i år.

For det andre: Jeg er nå med i en gruppe ungdommer som har satt i gang med sang og musikk i den hensikt å spre det kristne budskapet. Vi reiser ned til Caux for å lære mer om hvordan MRA virker, for å møte mennesker og lære av deres erfaringer. Vi ville også få bringe dem noe av det vi har fått del i: Det glade budskap.

HVA ER SYKT ?

Forts. fra side 11

re mål og en meningsfylt tilværelse. Hos mange av dem ville en slik behandling være den beste og den eneste riktige. Den ville spare legene for arbeid og samfunnet for ikke ubetydelige beløp.

Betingelsen for å kunne gi våre pasienter en behandling som egentlig har å gjøre med moral og målsetting, er at vi selv har erfart hva det vil si å få nye motiver og en større målsetting. For å bruke et bilde, så er det ikke lett å smitte noen med røde hunder hvis en ikke selv har dem. Vår evne til å helbrede mennesker er begrenset av hva vi selv har erfart.

Nettopp på denne tiden da det snakkes så mye om modernisering av medisinen, er det kan hende legene selv som mest trenger til en «modernisering».

Hako FEIE- OG SUGEMASKIN

Sluker alt fra finstøv til tomflasker. Fra kanter og kroker — overalt feier HAKO HAMSTER støvfritt inntil 3.000 m² pr time. Be om demonstrasjon

Importør:

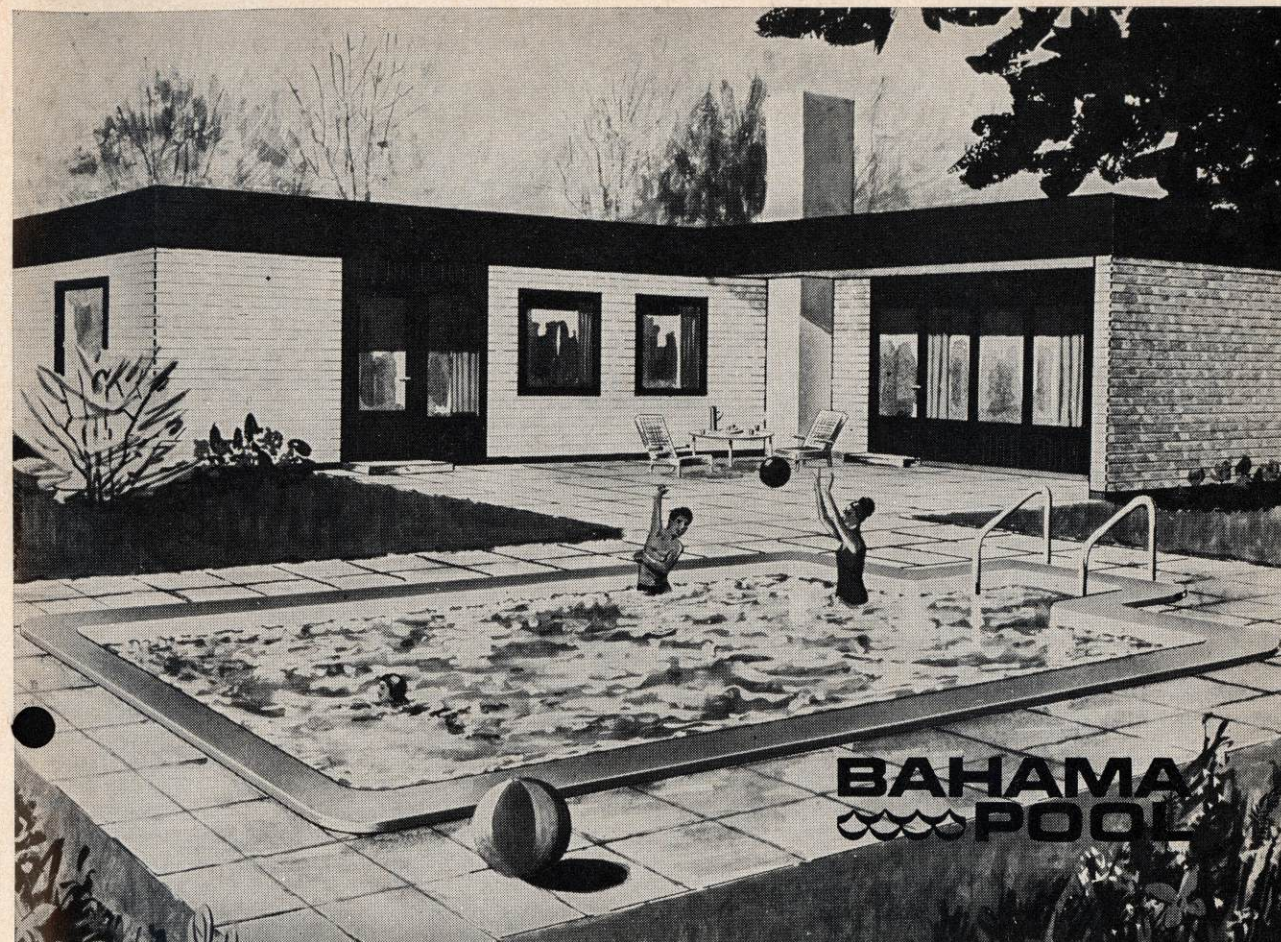
FR REINHARDT & CO A/S

Kristiansand S. — Telefon 25 540

Send meg nærmere opplysninger om HAKO

Navn:

Adresse:

Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast 13.800:-

(6-8 mm vägg tjocklek)

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för försättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:— kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS